

Bevolkingsprognose O&S

Werkwijze bevolkingsprognose | maart 2024

O&S publiceert elk jaar een nieuwe bevolkingsprognose voor Amsterdam. Hierin wordt de meest waarschijnlijke ontwikkeling van de Amsterdamse bevolking weergegeven. De prognose wordt opgesteld door demografische trends en verwachtingen over de woningvoorraad door te rekenen voor de toekomst. In deze publicatie wordt uitgelegd hoe het prognosemodel werkt en welke ontwikkelingen we zien in de stad. Deze beschrijving is aanvullend op de factsheet bevolkingsprognose 2024-2050, waarin is terug te lezen welke aannames er in de nieuwe prognose zijn gedaan.

Bevolkingsprognose

In de bevolkingsprognose wordt de verwachte ontwikkeling van de Amsterdamse bevolking beschreven. Op basis van recente ontwikkelingen worden aannames gedaan over de toekomstige trends rond geboorte, sterfte en migratie. De gevolgen van deze aannames worden in een prognosemodel doorgerekend, zowel op stadsniveau als op wijkniveau.

Cohort-componentenmodel

De kans op specifieke demografische gebeurtenissen is sterk afhankelijk van iemands leeftijd. Zo zijn de meeste Amsterdamse vrouwen 30 tot 34 jaar oud als ze een kind krijgen, neemt de kans om te overlijden toe naarmate men ouder wordt en zijn het vooral twintigers en dertigers die we aantreffen in de migratiecijfers. In het prognosemodel wordt rekening gehouden met de leeftijdsspecifieke kansen op demografische gebeurtenissen. Het is een cohort-componentenmodel, waarbij de kansen per leeftijd (cohort) en per demografische gebeurtenis (component) worden doorgerekend voor de toekomst.

In het model worden ook de randvoorwaarden voor de toekomstige bevolkingsontwikkeling bepaald. Krijgen Amsterdamse vrouwen in de toekomst meer of minder kinderen dan nu? Blijft de levensverwachting stijgen? Neemt het migratiesaldo in de toekomst toe of juist af? Daarnaast wordt een inschatting gemaakt van het aantal woningen dat er elk jaar bij komt in de stad, worden aannames gedaan over de mate waarin huishoudens een woning delen, en over de leegstand van woningen.

Nadat de verwachtingen over toekomstige demografische ontwikkelingen in het model zijn ingevoerd wordt een eerste berekening gemaakt van het toekomstige aantal huishoudens in de stad. Hierbij gaan we ervan uit dat het binnenlands vertrek net zo groot is als de binnenlandse vestiging; kortom een saldo van nul. Vervolgens wordt voor elk jaar gekeken of het berekende aantal huishoudens past in het aantal woningen dat verwacht wordt. Het binnenlands migratiesaldo wordt aan de hand van deze vergelijking bijgesteld. Wanneer er meer huishoudens zijn dan woningen zal het saldo negatief zijn: er zullen meer mensen uit de stad wegtrekken dan er naartoe komen. Het omgekeerde is ook mogelijk: als er meer woningen zijn dan huishoudens, wordt het saldo positief.

Historische ontwikkeling geboorte, sterfte en migratie

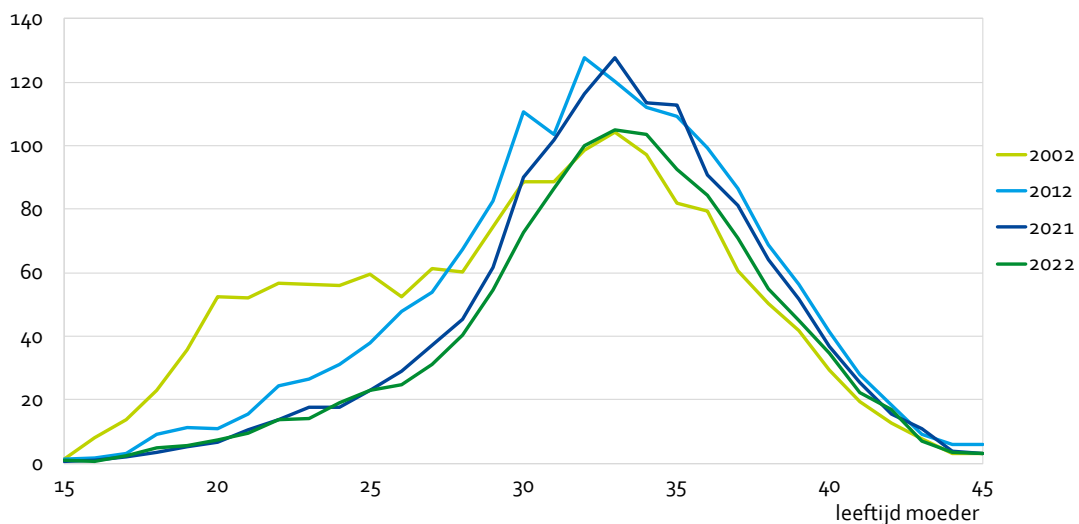
Aantal kinderen per vrouw

Sinds 2010 worden er elk jaar minder kinderen geboren in de stad, terwijl het aantal vrouwen tussen de 15 en 45 jaar oud juist toeneemt. Een uitzondering hierop is coronajaar 2021, toen er meer kinderen werden geboren dan het jaar daarvoor. In 2022 waren er 960 geboortes minder dan in 2021, ook al waren er bijna 7.000 vrouwen meer.

Van de Amsterdamse kinderen die in 2022 geboren werden, waren de meeste moeders 33 jaar oud. Per 1.000 33-jarige vrouwen werden er in dat jaar 105 kinderen geboren (zie afbeelding 1). Dat aantal was flink lager voor 40-jarige vrouwen (35 geboortes) en nog lager voor 25-jarige vrouwen (23 geboortes).

Vergeleken met 2002 zijn Amsterdamse vrouwen steeds later kinderen gaan krijgen. Dit is geen typisch Amsterdams verschijnsel; we zien het in heel Nederland. Het CBS heeft laten zien dat het aantal geboortes vooral afneemt onder vrouwen jonger dan 30 jaar, en dan met name vrouwen zonder startkwalificatie (Van Duin en Feijten, 2023). Ook in [Amsterdam](#) neemt het aantal geboortes het sterkst af onder vrouwen in de leeftijdsgroepen 20 tot en met 24 en 25 tot en met 29. Als we de geboortecijfers van 2022 vergelijken met die van 2021 en 2012, valt op dat vrouwen in Amsterdam niet alleen steeds later, maar ook steeds minder kinderen krijgen.

Afbeelding 1 Geboren kinderen per 1.000 vrouwen naar leeftijd van de moeder, 2002, 2012, 2021 en 2022

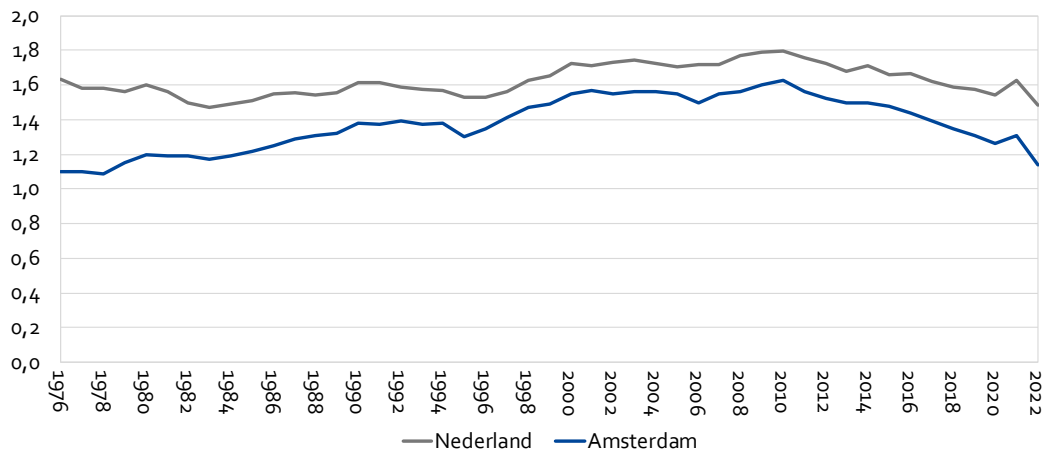

bron: O&S

Om te kunnen inschatten hoeveel kinderen er in de toekomst geboren worden, is het van belang te kijken naar het aantal geboortes per leeftijd van de moeder. Deze leeftijdsspecifieke vruchtbaarheidscijfers vormen opgeteld het gemiddeld kindertal. Dit is het gemiddeld aantal kinderen dat vrouwen zullen krijgen als de vruchtbaarheidscijfers van dat jaar zouden blijven gelden. In 2002 was het gemiddeld kindertal voor Amsterdam 1,55. In 2022 was dat 1,14.

Het gemiddeld kindertal per vrouw (ook wel Total Fertility Rate, afgekort TFR) nam tussen 1976 en 2010 toe in Amsterdam. Sinds 2010 neemt de TFR echter af in de stad, net als in de rest van Nederland. Het gemiddeld kindertal ligt in Amsterdam lager dan gemiddeld in Nederland. Dit verschil neemt sinds 2010 toe. In Amsterdam zien we een sterkere afname van de TFR dan in de rest van Nederland. In 2022 was de TFR in Amsterdam 1,14; in Nederland was dat 1,49.

Afbeelding 2 Gemiddeld kindertal per vrouw (TFR), 1976-2022, Nederland en Amsterdam

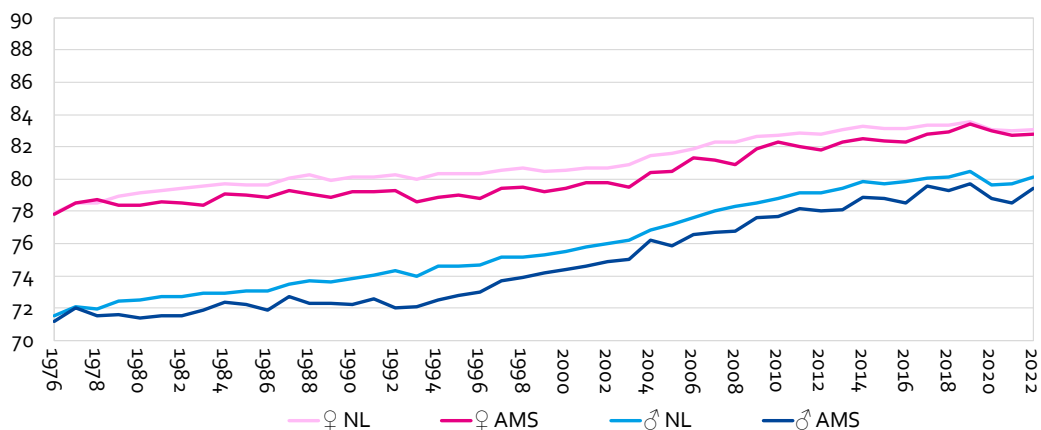
bron: [CBS](#) / O&S

Voor het inschatten van het toekomstige aantal geboortes wordt in het prognosemodel de verwachte TFR doorerekend. Het gemiddeld kindertal per vrouw wordt dus als input voor het model gebruikt. De aannames over de verdere ontwikkeling van het gemiddeld kindertal zijn onder andere afhankelijk van verwachte trends in de buitenlandse migratie en de situatie op de arbeids- en woningmarkt. Zo is te verwachten dat een groter aandeel studenten zal resulteren in een lager kindertal.

Levensverwachting

De levensverwachting in Nederland stijgt. Voor mannen steeg de levensverwachting van 71,5 in 1976 naar 80,1 in 2022. Vrouwen hadden in 1976 een levensverwachting van 77,9. In 2022 was dat 83,1. In Amsterdam, maar ook in de overige grote steden in Nederland, ligt de levensverwachting lager dan gemiddeld in Nederland. Voor mannen in 2022 was dit verschil 0,7 jaar en voor vrouwen 0,3 jaar.

Afbeelding 3 Levensverwachting bij geboorte, 1976-2022, Nederland en Amsterdam

bron: [CBS](#) / O&S

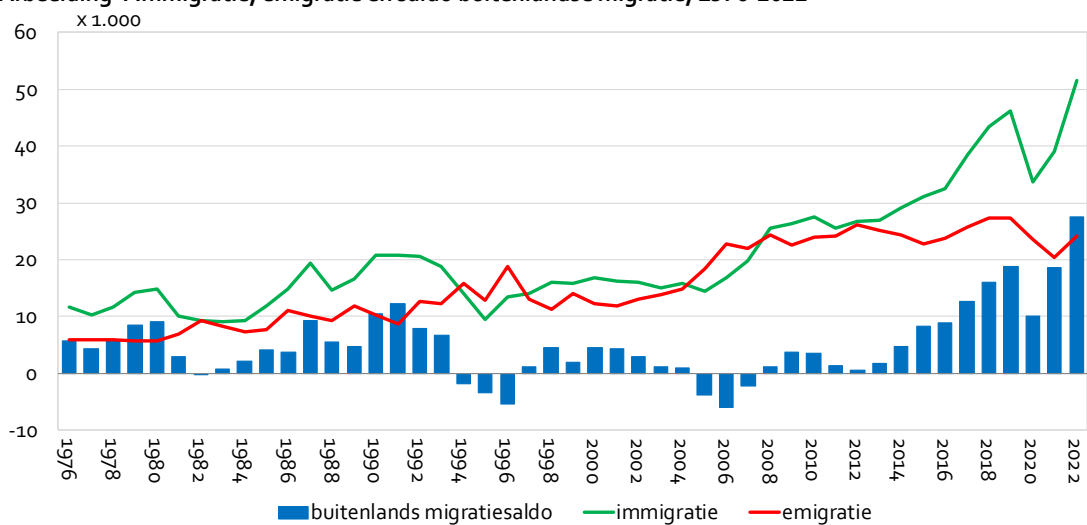
Er zijn verschillende verklaringen voor de lagere levensverwachting in de steden. Vele studies tonen aan dat sociaaleconomische status en burgerlijke staat samenhangen met sterftetekansen. Zo zouden mensen met een lagere sociaaleconomische positie vaker een ongezonde leefstijl hebben en als gevolg daarvan een hogere sterftetekans. Dit geldt ook voor ongehuwde mannen (Loke & De Jong, 2013). In Amsterdam is zowel het aandeel inwoners met een uitkering als het aandeel ongehuwde mannen hoog. Ook verhoogde concentraties fijnstof kunnen een rol spelen bij de lagere levensverwachting in Nederlandse steden (RIVM, 2015).

Bij het opstellen van de bevolkingsprognose houdt O&S rekening met een verdere stijging van de levensverwachting. Daarvoor wordt dezelfde ontwikkeling aangehouden als door het CBS voor heel Nederland wordt verwacht. De nieuwste bevolkingsprognose 2023-2070 van het CBS laat [zien](#) dat de levensverwachting voor mannen zal stijgen van 80,4 jaar in 2023 tot 84,8 jaar in 2050, en die van vrouwen van 83,5 jaar in 2023 tot 88,2 jaar in 2050.

Buitenlandse migratie

Het buitenlands migratiesaldo, ofwel het aantal immigranten minus het aantal emigranten, is in de loop der jaren erg grillig. Voor Amsterdam is de buitenlandse migratie grotendeels afhankelijk van de werkgelegenheid voor internationale werknemers, de aanwezigheid van (buitenlandse) bedrijven, de aanwezigheid van Engelstalige opleidingen binnen het hoger onderwijs en de beschikbaarheid van passende woonruimte.

Afbeelding 4 Immigratie, emigratie en saldo buitenlandse migratie, 1976-2022

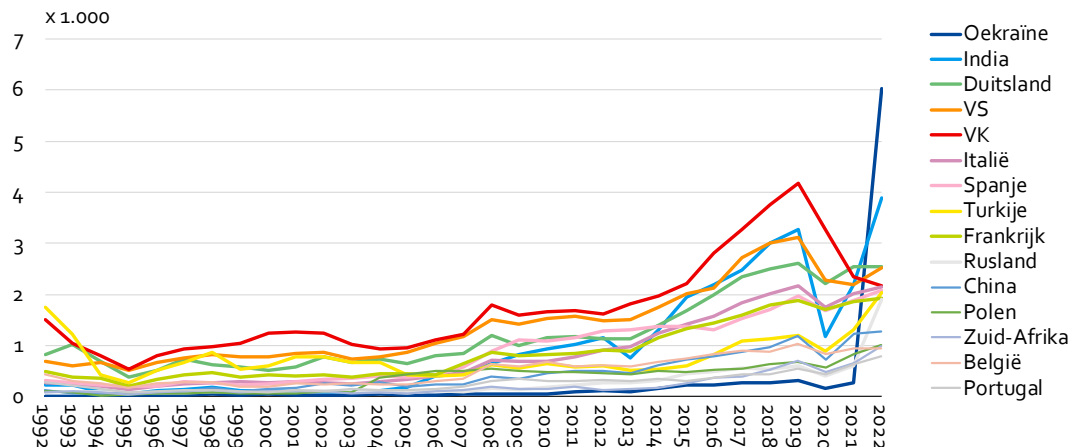
bron: O&S

In de bevolkingsprognose houden we als vuistregel aan dat het buitenlands migratiesaldo van Amsterdam ongeveer gelijk is aan twaalf procent van het landelijk migratiesaldo. Dit percentage blijkt op de lange termijn het meest robuust te zijn. Voor het inschatten van het toekomstige buitenlands migratiesaldo wordt de meest recente CBS-bevolkingsprognose voor Nederland gebruikt.

In afbeelding 4 is te zien dat het migratiesaldo in Amsterdam de afgelopen jaren flink toenam. In 2013 was dat ruim 1.800 (10 procent van het landelijk saldo); in 2017 13.000 (16 procent) en in 2022 was dat met ruim 27.000 (12 procent van het landelijk saldo) hoger dan ooit tevoren. In 2022 is het buitenlands migratiesaldo van Amsterdam op recordhoogte.

De meerderheid van de immigranten die zich in 2022 in de stad vestigden komt vanuit Europa, maar ook vanuit India, de Verenigde Staten, Turkije en Rusland is het aantal immigranten groot. De uitzonderlijk sterke toename van het aantal immigranten vanuit Oekraïne valt op: door de oorlog in dit land nam het aantal immigranten vanuit Oekraïne toe van krap driehonderd in 2021 naar ruim zesduizend in 2022. Ook valt de ontwikkeling van het aantal immigranten vanuit India op. Tot 2019 nam dit aantal sterk toe, maar in coronajaar 2020 daalde het aantal immigranten vanuit India flink. Hierna nam het weer sterk toe tot een recordhoogte van bijna vierduizend immigranten in 2022.

Afbeelding 5 Top 15 landen (in 2022) van waaruit buitenlandse migranten zich vestigen in Amsterdam, 1992-2022

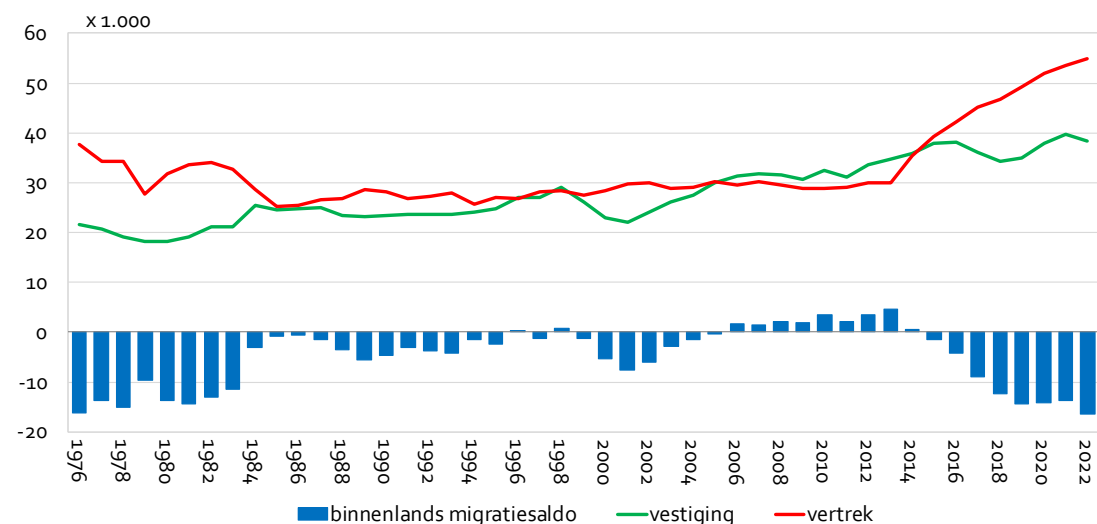
bron: O&S

Binnenlandse migratie

In Amsterdam is het binnenlands migratiesaldo overwegend negatief. Anders gezegd: er vertrekken jaarlijks meer mensen vanuit Amsterdam naar de rest van Nederland, dan andersom. Tussen 2006 en 2015 is het saldo positief geweest; toen vestigden zich meer mensen dan dat er vertrokken. In die periode daalde het vertrek uit de stad licht, terwijl de vestiging bleef toenemen.

Sinds 2014 is het vertrek uit de stad toegenomen. In de periode 2001-2013 trokken jaarlijks nog zo'n 30.000 Amsterdammers de stad uit. In 2014, toen de woningmarkt weer aantrok, waren dat er in één klap 5.000 meer: ruim 35.000. In de jaren daarna liep het vertrek verder op en in 2022 vervuilden bijna 55.000 Amsterdammers de stad voor een woonplaats elders in het land. Het binnenlands migratiesaldo kwam hierdoor lager uit dan in 1976.

Afbeelding 6 Vestiging, vertrek en saldo binnenlandse migratie, 1976-2022

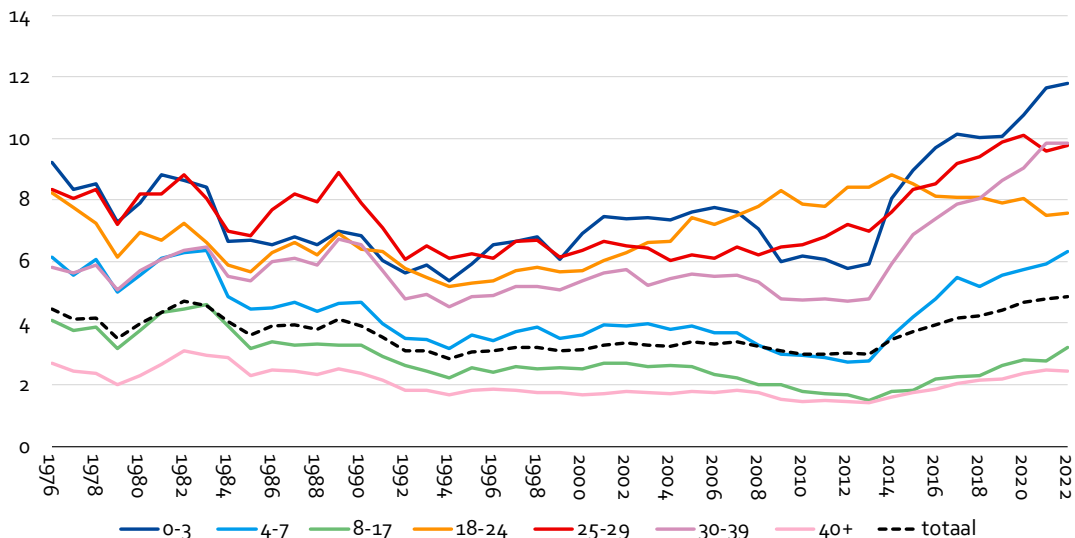

bron: O&S

Onder de vertrekkers bevinden zich vooral veel 18- tot en met 29- jarigen (zie afbeelding 7). Zij veranderen vaak voor studie of werk van woonplaats. Voor de groep 18- tot en met 24-jarigen neemt de vertrek kans sinds 2014 af. Hierbij zien we zowel dat het binnenlands vertrek afneemt, als dat de totale groep 18- tot en met 24-jarigen in de stad toeneemt. Voor de groep 25- tot en met 29-jarigen neemt de vertrek kans sinds 2004 toe, al was de vertrek kans in coronajaar 2020 iets kleiner dan in het voorgaande jaar.

Ook onder dertigers en jonge kinderen is het aandeel dat de stad verlaat groot. In de periode 2008-2013, tijdens de crisis op de woningmarkt, stagneerde het vertrek van jonge gezinnen. Ook bij de iets oudere leeftijdsgroepen is dit patroon te zien, maar niet bij de 18- tot en met 29-jarigen. Tussen 2013 en 2017 nam vooral onder jonge gezinnen het aandeel dat de stad verliet fors toe. In 2018 en 2019 bleef het aandeel dat de stad verliet ongeveer gelijk onder jonge kinderen, maar nam het aandeel nog wel verder toe voor dertigers. Sinds 2019 neemt het aantal jonge kinderen dat (met hun ouders) de stad verlaat weer sterk toe, al zien we in 2022 een minder sterke toename van de vertrekkers.

Afbeelding 7 Vertrokken naar een nieuwe woonplaats binnen Nederland, naar leeftijd, 1976-2022

bron: O&S

Veranderingen in de woningvoorraad

De bevolkingsgroei is deels afhankelijk van de woningvoorraad. Een toename van het aantal inwoners is alleen mogelijk als er nieuwe woningen bijkomen of als de bestaande woningvoorraad intensiever bewoond wordt. In de bevolkingsprognose houden we rekening met de bouw van nieuwe woningen. Het verwachte aantal nieuwe woningen is gebaseerd op bestaande ambities die bestuurlijk zijn vastgesteld. Zo houden we in de prognose rekening met de ambities uit de Omgevingsvisie Amsterdam 2050 en de Structuurvisie Amsterdam 2040.

De ambities voor woningbouw worden echter niet een op een in de prognose overgenomen. Veel woningbouwplannen zijn nog erg onzeker. Vooral bij plannen die op de lange termijn spelen is de onzekerheid groot. Op sommige van de beoogde locaties moet de bouwgrond nog worden aangekocht, opgespoten of gesaneerd. Ook het aantal nieuw te bouwen woningen per locatie is onzeker. In overleg met de afdelingen Ruimte en Duurzaamheid en Grond en Ontwikkeling maakt O&S een raming van de jaarlijks te verwachten toename van het aantal woningen. Eén van de veronderstellingen daarbij is dat op de lange termijn de behoefte aan woningbouw zal afnemen doordat het aantal huishoudens in Nederland dan minder sterk [groeit](#).

Veronderstellingen over inwoning en bewoning

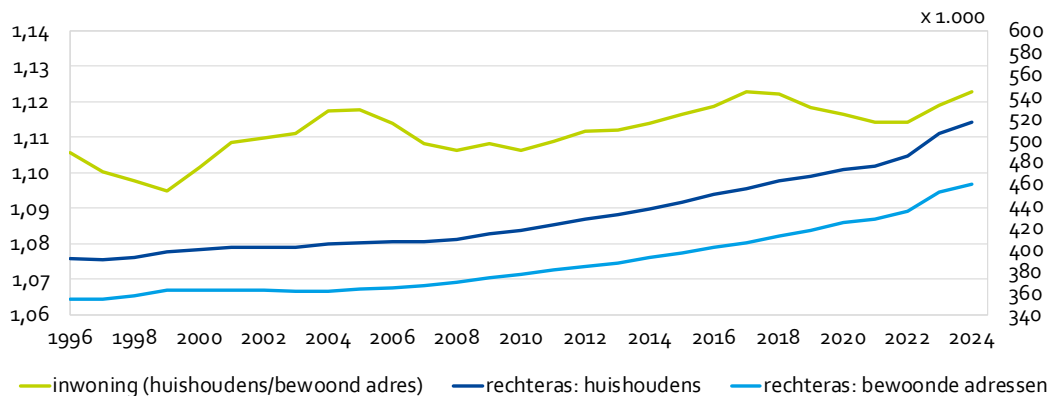
In Amsterdam zijn meer huishoudens dan woningen. Daarnaast zijn er meer bewoonde adressen dan woningen. Het komt steeds vaker voor dat meerdere huishoudens één adres delen. Dan kan het gaan om een inwonende student bij een hospita, alleenstaanden die een woning delen of om een adres met meerdere wooneenheden, zoals een student hotel,

woon/zorgcomplex of studentencomplex. Ook adressen waarop meerdere personen een briefadres hebben, leiden ertoe dat de stad meer huishoudens dan woningen telt.

In het prognosemodel houden we rekening met inwoning, ofwel het aantal huishoudens per bewoond adres. Tot 2016 nam de inwoning toe; het aantal huishoudens nam sterker toe dan het aantal bewoonde adressen. In dat jaar telde de stad gemiddeld 1,12 huishoudens per bewoond adres. In de coronajaren nam de inwoning af tot 1,11 in 2022. Daarna groeide de stad ongekend sterk. In 2023 tellen de huishoudens en adressen van Weesp voor het eerst mee. De inwoning neemt echter ook daarna verder toe tot ruim 1,12 huishoudens per adres in 2024. Met een lagere inwoning, bijvoorbeeld 1,09, had de stad begin 2024 plek gehad voor 15.000 minder huishoudens.

Het maakt dus nogal wat uit voor de stad hoe vaak het voorkomt dat huishoudens een adres delen. De mate van inwoning is mede afhankelijk van de ruimte op de woningmarkt. Bij een krappe woningmarkt is er meer inwoning dan bij een ruime markt. In de prognose wordt de verwachting over de ontwikkeling van de inwoning doorgerekend in het prognosemodel.

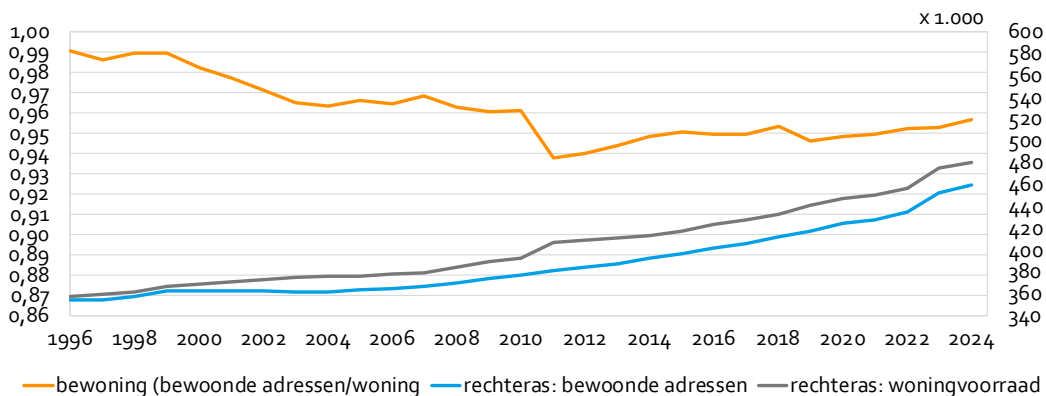
Afbeelding 8 Bewoonde adressen, huishoudens en inwoning (huishoudens per bewoond adres), 1996-2024

bron: O&S

In de prognose houden we ook rekening met de leegstand van woningen en met de bewoning van objecten die niet meetellen als officiële woning, zoals woonboten, kantoorpanden en student hotels. Dat gebeurt door te kijken naar de verhouding tussen het aantal bewoonde adressen en het aantal woningen: de bewoningsfactor. Hoe hoger de factor, hoe meer ruimte in de stad wordt benut om te wonen. In Amsterdam zijn meer woningen dan bewoonde adressen.

Afbeelding 9 Bewoonde adressen, woningvoorraad en bewoning (bewoonde adressen per woning), 1996-2024

bron: O&S

Tot 2011 nam de bewoningsfactor af. Sindsdien neemt deze toe, zij het met schommelingen. In de cijfers vanaf 2011 is de woningvoorraad gebaseerd op de BAG, waardoor een trendbreuk ontstaat in de bewoningsfactor. In 2023 zien we een nieuwe trendbreuk doordat de woningen en adressen van Weesp voor het eerst meetellen. In 2024 telt de stad 481.000 woningen en 460.000 bewoonde adressen. Zo'n 29.000 woningen zijn niet bewoond en er zijn bijna 7.000 niet-woningen die wel bewoond zijn. De bewoningsfactor is 0,96. In de prognose wordt verwacht dat de bewoningsfactor hoog is wanneer de druk op de stad groot is.

Wijkprognose

Als de stadsprognose klaar is, wordt de wijkprognose gemaakt. In deze wijkprognose maken we gebruik van een verdeelmodel: de bevolkingsgroei die op stadsniveau wordt verwacht, wordt over de verschillende wijken in de stad verdeeld. Die verdeling is grotendeels afhankelijk van de nieuwbouw van woningen. Op plekken waar veel woningbouw plaatsvindt, is meer ruimte voor groei. In de wijkprognose zijn drie manieren om de verwachtingen voor de ontwikkeling van wijken nader te specificeren: 1) via het leeftijdsprofiel voor nieuwbouwbewoners, 2) door het gemiddelde vruchtbaarheidscijfer te corrigeren, en 3) door een referentiewijk te kiezen voor toekomstige demografische ontwikkelingen.

Profielen van nieuwbouwbewoners

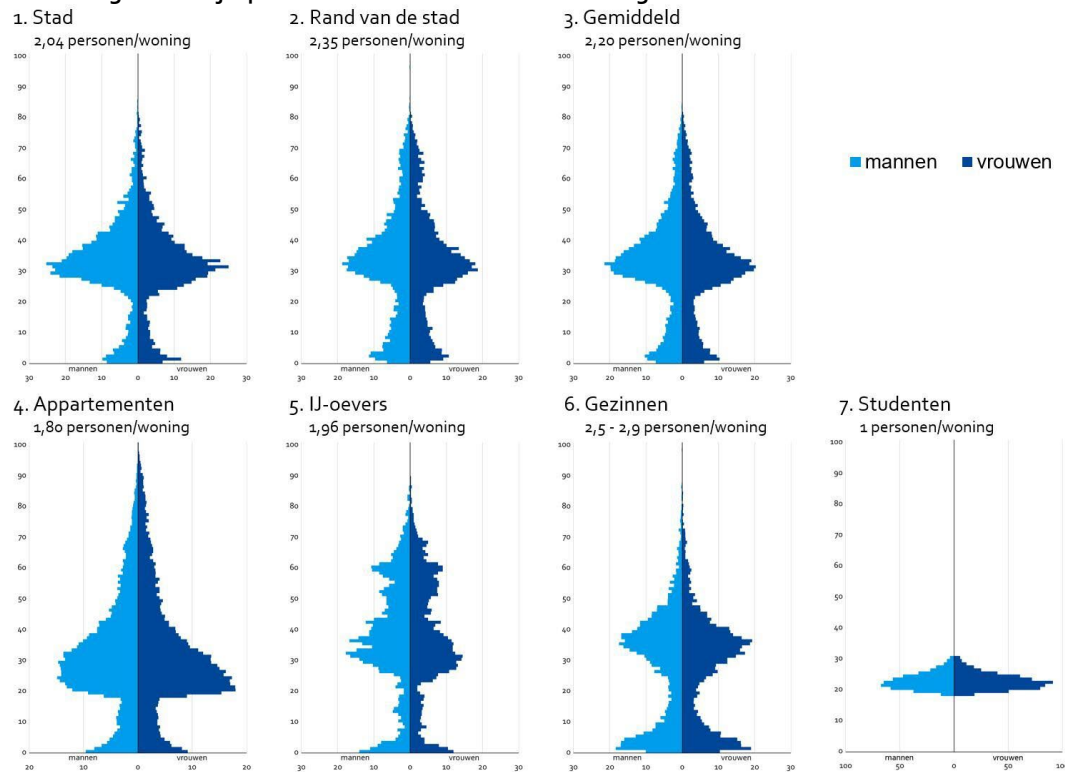
In de wijkprognose wordt aan nieuwe woningen een bewonersprofiel toegekend. Dat gebeurt per gebied: op stadsdeelniveau en op wijkniveau. Zo kan rekening gehouden worden met de variatie in woningbouw per gebied. Als er in een stadsdeel nauwelijks gebouwd wordt, of nauwelijks variatie is in het type woningbouw, volstaat het om voor de nieuwbouw een bewonersprofiel toe te kennen op stadsdeelniveau. Door de profielen op wijkniveau te bepalen kan beter rekening worden gehouden met de verschillen in nieuwbouw tussen wijken. In de ene wijk is ruimte voor eengezinswoningen, terwijl er verderop vooral kleine studio's worden gebouwd.

Het profiel geeft aan hoeveel inwoners er per nieuw opgeleverde woning in een gebied worden verwacht en hoe de nieuwe bewoners verdeeld zijn naar leeftijd en geslacht. De gemiddelde woningbezetting kan naar keuze worden ingevuld. Er zijn zeven verschillende profielen: van gemiddeld stedelijk tot zeer kinderrijk tot een studentenprofiel. De leeftijdsprofielen zijn gebaseerd op de bewonerssamenstellingen van nieuwbouwwoningen in het verleden. Daarbij is gekeken naar woningen in specifieke wijken en/of specifieke woningtypen, 1 jaar na oplevering.

Profiel 4 geeft de samenstelling van de bewoners van alle appartementen weer die sinds 2001 opgeleverd zijn, naar leeftijd en geslacht. Opvallend is hier de oververtegenwoordiging van 18- tot 24-jarige vrouwen in het profiel. Dit zijn zeer waarschijnlijk studenten die gezamenlijk een appartement delen. Voor profiel 5 zijn alle nieuwe woningen geselecteerd die sinds 2001 zijn gebouwd in de buurten Overhoeks, Westerdokseiland en Houthavens, allemaal gelegen aan de oevers van het IJ. Profiel 7 geeft de samenstelling weer van studentenwoningen. De leeftijden liggen tussen de 18 en 30 jaar, en ook hier zien we een oververtegenwoordiging van vrouwen.

De gebruikte leeftijdsprofielen geven weer wie de eerste bewoners zijn die direct na oplevering in de nieuwe woningen worden verwacht. Voor de vervolgjaren worden voor deze bewoners dezelfde leeftijdsspecifieke kansen op geboorte, sterfte en migratie doorgerekend als voor de overige wijkbewoners, tenzij ervoor gekozen wordt om de kansen van een referentiewijk over te nemen.

Afbeelding 10 Leeftijdsprofielen bewoners nieuwbouwwoningen

bron: O&S

Gemiddelde vruchtbaarheid per wijk

Naast de keuze uit verschillende bewonersprofielen voor nieuwbouwwoningen kan er in de wijkprognose ook gevarieerd worden met het vruchtbaarheidscijfer per wijk. Zonder bijsturing wordt het aantal geboorten per wijk berekend aan de hand van het gemiddelde vruchtbaarheidscijfer. Als de nieuwe woningen in een wijk vooral stellen of jonge gezinnen zullen trekken en weinig andere huishoudens, dan is bijsturen noodzakelijk. In dat geval is het plausibel dat het vruchtbaarheidscijfer (tijdelijk) hoger zal zijn dan het gemiddelde, en zal de bouw van extra woningen gevolgd worden door extra geboorten.

Gebruik van een referentiewijk

In de stadsprognose wordt berekend hoeveel Amsterdammers er jaarlijks de stad in en uit zullen verhuizen. Dat gebeurt aan de hand van de leeftijdsspecifieke verhuiskansen van de laatste vijf jaar. De vestigers en vertrekkers worden in de wijkprognose over de wijken verdeeld. Ook dit gebeurt aan de hand van leeftijdsspecifieke kansen, maar dan op wijkniveau. Een aantal wijken in Amsterdam is echter zo nieuw dat er nog te weinig historische cijfers zijn om betrouwbare verhuiskansen af te leiden. Voor deze wijken worden de leeftijdsspecifieke verhuiskansen overgenomen vanuit een andere, vergelijkbare, referentiewijk.

Raming woningbouwplannen

Voor elke wijk en elk prognosejaar wordt bekeken hoeveel nieuwe woningen er aan de woningvoorraad zullen worden toegevoegd. Dit gebeurt in de raming woningbouwplannen die door O&S wordt opgesteld. Voor deze raming wordt gebruik gemaakt van het planaanbod volgens het Basisbestand Woningbouwlocaties, dat wordt bijgehouden door Grond en Ontwikkeling. In dit bestand worden alle bouwplannen en de voortgang daarvan bijgehouden, van het verlenen van de bouwvergunning tot het gereedkomen van het project. Wanneer het verwachte aantal toevoegingen op basis van het planaanbod in een bepaald jaar

hoger is dan de toename van het aantal woningen die door O&S geraamd is, worden woningbouwplannen doorgeschoven naar een later jaar.

Voor het doorschuiven van projecten wordt gewerkt met een prioritering. Plannen die zich in de beginfase bevinden krijgen daarbij een lagere prioritering dan plannen die al verder gevorderd zijn. Het komt ook voor dat het opleveringsjaar voor een bepaald project tijdens het opstellen van de bevolkingsprognose al vaststaat. Deze plannen worden niet meegenomen in de doorschuifmethode maar krijgen het opleveringsjaar dat in de planning is opgenomen.

Bouw- en sloopplannen voor woningen met een leeftijdsspecifieke doelgroep, zoals studenten en ouderen, worden in de wijkprognose apart gehouden. Deze woningen tellen niet mee in de doorrekening van de kansen op geboorte, sterfte en migratie, omdat verondersteld wordt dat de populatie in deze woningen stabiel zal blijven qua omvang en gemiddelde leeftijd. De woningen worden in het model wel toegevoegd aan de voorraad, maar de populatie in deze woningen zal stabiel blijven zo lang het aantal woningen dat ook blijft.

De woningbouwplannen uit het basisbestand zijn te raadplegen via deze [link](#). De opleveringsjaren die hierop te zien zijn, kunnen afwijken van de opleveringsjaren die O&S hanteert in de raming woningplannen door verschillen in het peilmoment van de brondata en door het doorschuiven van projecten.

Begrippenlijst

Administratief vertrek

Uitschrijving uit het bevolkingsregister die niet het gevolg is van overlijden of vertrek uit de gemeente. Het is de uitschrijving van een persoon die, na onderzoek, niet meer door de gemeente op het adres is aangetroffen en ook niet meer door de gemeente bereikt kon worden. Meestal gaat het om personen die vergeten zijn zich uit te schrijven toen ze naar het buitenland vertrokken.

Administratieve vestiging

Inschrijving in het bevolkingsregister die niet gevolg is van een geboorte of een vestiging in de gemeente. Een administratieve vestiging is meestal een hervestiging van een persoon die eerder administratief is verwijderd en die verklaart nooit uit Amsterdam te zijn weggeweest.

Ambtshalve vertrek

Zie administratief vertrek.

Ambtshalve vestiging

Zie administratieve vestiging.

Binnenlands migratiesaldo

Het aantal personen dat zich vanuit Nederland in Amsterdam vestigt, min het aantal Amsterdammers dat de stad verlaat voor een andere woonplaats binnen Nederland.

Buitenlands migratiesaldo

Het aantal immigranten in Amsterdam min het aantal emigranten vanuit Amsterdam.

Emigratie

Het vertrek van personen naar het buitenland. In de door OIS gepubliceerde cijfers gaat het uitsluitend over het vertrek naar buitenland vanuit Amsterdam en niet vanuit elders in Nederland, tenzij anders vermeld. Bij het emigratiecijfer worden ook de administratieve vertrekken meegerekend.

Immigratie

De vestiging van personen uit het buitenland. In de door OIS gepubliceerde cijfers gaat het uitsluitend over de vestiging uit het buitenland in Amsterdam en niet elders in Nederland, tenzij anders vermeld.

Leeftijdsspecifiek vruchtbaarheidscijfer

Het aantal geboorten per leeftijd van de moeder, gedeeld door het totale aantal vrouwen per leeftijd. Dit cijfer wordt meestal per jaar gepubliceerd.

Levensverwachting

De leeftijd die een pasgeborene zal bereiken, uitgaande van de medische kennis op dat moment. Verdere vooruitgang in de medische kennis zal hoogstwaarschijnlijk leiden tot een verdere verhoging van de levensverwachting.

TFR (totaal vruchtbaarheidscijfer, ook wel Total Fertility Rate)

De som van alle leeftijdsspecifieke vruchtbaarheidscijfers van één jaar. Het kan worden opgevat als het gemiddeld aantal kinderen dat een vrouw in haar leven krijgt, als de vruchtbaarheidscijfers van dat jaar niet zouden veranderen.

Totaal vruchtbaarheidscijfer

Zie TFR.

Literatuur

- Elbrecht, A., Sleutjes, B. & Smits, A. (2023, 1 december). *Minste geboortes sinds 1997*. Gemeente Amsterdam, afdeling Onderzoek en Statistiek. Geraadpleegd 28 februari 2024, van <https://onderzoek.amsterdam.nl/artikel/minste-geboortes-sinds-1997>
- Loke, R. & De Jong, A. (2013). [Regionale verschillen in sterfte verklaard](#). In: *Bevolkingstrends*. Den Haag: Centraal Bureau voor de Statistiek.
- RIVM (2015). [Big Data geven meer kennis over gezondheidseffecten luchtverontreiniging](#). Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. Online geraadpleegd 29 januari 2018.
- Stoeldraijer, L., De Regt, S., Van Duin, C., Huisman, C. en Te Riele, S. (2020). [Bevolkingsprognose 2020–2070: bevolking groeit langzamer door corona](#). *Statistische Trends*, 16 december 2020.
- Van Duin, C., & Feijten, P. (2023, 6 december). *Dalende vruchtbaarheid sinds 2010: de rol van opleidingsniveau*. Centraal Bureau Voor de Statistiek. Geraadpleegd op 27 februari 2024, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/statistische-trends/2023/dalende-vruchtbaarheid-sinds-2010-de-rol-van-opleidingsniveau>

Colofon

Gemeente Amsterdam
Onderzoek & Statistiek (O&S)
President Kennedylaan 923

Auteur: Isabel Orlemans, Annika Smits
Contact: a.smits@amsterdam.nl
Foto boven: Uitzicht. Augustus 2021. Fotograaf Edwin van Eis

www.onderzoek.amsterdam.nl